

Βρυξέλλες, 20 Ιουνίου 2025
(OR. en)

9901/1/25
REV 1

ECOFIN 709
UEM 243
SOC 378
EMPL 248
COMPET 488
ENV 471
EDUC 220
ENER 211
JAI 775
GENDER 90
JEUN 120
SAN 295
ECB

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Ευρωπαϊκό Εξάμηνο – Οριζόντιο σημείωμα σχετικά με τις ολοκληρωμένες ειδικές ανά χώρα συστάσεις

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες οριζόντιο σημείωμα σχετικά με τις ολοκληρωμένες ειδικές ανά χώρα συστάσεις για το 2025 που εκπόνησε η Προεδρία.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΥΖΗΤΗΣΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ **ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑ ΧΩΡΑ** **ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗ ΔΕΣΜΗ ΜΕΤΡΩΝ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΞΑΜΗΝΟΥ** **(ΑΝΟΙΞΗ 2025)**

Στις 4 Ιουνίου 2025, η Επιτροπή εξέδωσε την εαρινή δέσμη μέτρων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, η οποία περιλαμβάνει σειρά εκθέσεων ανά χώρα και σειρά συστάσεων με ειδικές ανά χώρα συστάσεις για κάθε κράτος μέλος. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις αναμένεται να εγκριθούν από το Συμβούλιο κατά τη σύνοδό του στις 8 Ιουλίου 2025.

Πριν από τη συζήτηση και την έγκριση των ειδικών ανά χώρα συστάσεων, το παρόν οριζόντιο σημείωμα έχει ως στόχο να συμβάλει στην πολιτική συζήτηση σχετικά με την πορεία της ευρωπαϊκής οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης, περιγράφοντας λεπτομερώς τις τρέχουσες προκλήσεις και τις κατευθύνσεις πολιτικής για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, όπως καθορίζονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις. Η συζήτηση υπογραμμίζει τον ουσιαστικό ρόλο των ειδικών ανά χώρα συστάσεων για την προώθηση του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τον καθιερωμένο ρόλο του Συμβουλίου στη διαδικασία του Εξαμήνου.

Αυτή η έκτακτη προσέγγιση, η οποία αποκλίνει από την καθιερωμένη πρακτική του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου χωρίς ωστόσο να δημιουργεί προηγούμενο, προτάθηκε από την Προεδρία στο πλαίσιο της καθυστερημένης δημοσίευσης της εαρινής δέσμης (4 Ιουνίου 2025) καθώς και λόγω της ανάγκης παροχής ουσιαστικής συμβολής στις συζητήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 26-27 Ιουνίου 2025.

Το παρόν σημείωμα τροφοδοτείται από εκθέσεις και αναλύσεις της εαρινής δέσμης του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου.

Ο κύκλος του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για το 2025: Ενίσχυση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας εν μέσω παγκόσμιων αβεβαιοτήτων

Σε ένα πλαίσιο παγκόσμιας αστάθειας στην κατάσταση του εμπορίου και της ασφάλειας, προβλέπεται ότι η οικονομία της ΕΕ θα αναπτυχθεί με σταθερούς ρυθμούς τα επόμενα έτη. Η ανάπτυξη παίρνει ώθηση ιδίως από μια εύρωστη αγορά εργασίας και τη μείωση του πληθωρισμού, οι οποίες συμβάλλουν στην ανάκαμψη των πραγματικών μισθών και στην ενίσχυση της ζήτησης. Ωστόσο, οι γεωπολιτικές εντάσεις και οι διαταραχές στο εμπόριο ενέχουν σημαντικούς κινδύνους για την οικονομική δυναμική. Οι ευρωπαϊκοί χρηματοπιστωτικοί τομείς παραμένουν ανθεκτικοί απέναντι σε αυτές τις προκλήσεις και παρέχουν σταθερή χρηματοδότηση στην οικονομία.

Οι πολιτικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας έχουν καίρια σημασία για την τόνωση της οικονομίας της ΕΕ και την προώθηση της βιώσιμης ευημερίας. Πρωταρχικός στόχος της οικονομικής στρατηγικής της ΕΕ είναι η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών φραγμών που εμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα. Η αύξηση της παραγωγικότητας υστερεί, πράγμα που εμποδίζει την καινοτομία. Επίσης, η κανονιστική πολυπλοκότητα και η διοικητική επιβάρυνση αποτέλεσαν σημαντικούς αποτρεπτικούς παράγοντες για τις επενδύσεις, επηρεάζοντας ιδίως τις ΜμΕ. Επιπλέον, η εκτεταμένη έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού περιορίζει την οικονομική δραστηριότητα και υπονομεύει την καινοτομία και την παραγωγικότητα, ενώ το υψηλό ενεργειακό κόστος και η περιορισμένη πρόσβαση ιδιωτών στη χρηματοδότηση επιτείνουν αυτές τις προκλήσεις. Το γεωπολιτικό τοπίο επηρεάζει επίσης τη δυναμική των επενδύσεων, καθώς τα έργα υποδομών αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις εν μέρει λόγω ανεπαρκούς σχεδιασμού και μετατόπισης των πολιτικών προτεραιοτήτων.

Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο αποτελεί βασικό εργαλείο συντονισμού για να διασφαλιστεί ότι οι εθνικές μεταρρυθμίσεις και οι επενδύσεις αντικατοπτρίζουν στόχους σε επίπεδο ΕΕ, ενώ παράλληλα αντιμετωπίζουν συγκεκριμένες εθνικές ανάγκες. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις έχουν ως στόχο να προσφέρουν λεπτομερείς και συνεκτικές κατευθύνσεις πολιτικής προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες προκλήσεις κάθε κράτους μέλους, με παράλληλο σεβασμό της απαραίτητης πολιτικής ελευθερίας των κρατών μελών. Οι εκθέσεις ανά χώρα του 2025 παρέχουν ολοκληρωμένη ανάλυση των οικονομικών, εργασιακών και κοινωνικών εξελίξεων, σύμφωνα με την Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας και τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, στηρίζουν τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις, ενώ ταυτόχρονα εξετάζουν την πρόοδο που έχει σημειωθεί σε προηγούμενες σχετικές συστάσεις και την ευθυγράμμισή τους με τους δημοσιονομικούς στόχους.

Η Ευρώπη, αντιμέτωπη με την πρόκληση που προέκυψε από τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, πρέπει να αυξήσει τις αμυντικές της δυνατότητες και να οικοδομήσει μια ισχυρή βιομηχανική βάση. Στο πλαίσιο αυτό, δεκαέξι μέχρι στιγμής κράτη μέλη ζήτησαν να ενεργοποιηθεί η εθνική ρήτρα διαφυγής δυνάμει του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης προκειμένου να αυξήσουν τις αμυντικές δαπάνες τους, στο πλαίσιο των δημοσιονομικών κανόνων της ΕΕ. Αυτά τα αιτήματα λαμβάνονται υπόψη στην ανάλυση της προόδου των κρατών μελών ως προς την υλοποίηση των μεσοπρόθεσμων σχεδίων τους, καθώς και στην αξιολόγηση της συμμόρφωσής τους με το ευρωπαϊκό πλαίσιο οικονομικής διακυβέρνησης που παρέχεται ως μέρος της εαρινής δέσμης μέτρων. Η εθνική ρήτρα διαφυγής, η οποία θα ενεργοποιηθεί από το Συμβούλιο τον Ιούλιο, αναμένεται να διευκολύνει τη μετάβαση σε διαρθρωτικά υψηλότερες αμυντικές δαπάνες στα κράτη μέλη, διασφαλίζοντας παράλληλα τη βιωσιμότητα του χρέους.

Με την εαρινή δέσμη του 2025, το μεταρρυθμισμένο Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης ολοκληρώνει τον πρώτο ετήσιο κύκλο του δημοσιονομικής εποπτείας. Αυτό συνεπάγεται ενδεδειγμένες αξιολογήσεις της συμμόρφωσης των κρατών μελών ως προς τη συνιστώμενη αύξηση των καθαρών δαπανών, καθώς και των μεταρρυθμίσεων και των επενδύσεων στις οποίες έχει στηριχτεί η επέκταση των δημοσιονομικών προσαρμογών για αρκετά κράτη μέλη. Ειδικότερα, για τα κράτη μέλη που υπόκεινται στη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος, οι αξιολογήσεις της υλοποίησης διασφαλίζουν την αποτελεσματικότητα των θεσπισθέντων διορθωτικών μέτρων. Αυτή η ολιστική προσέγγιση της δημοσιονομικής διακυβέρνησης υπογραμμίζει τη σημασία των συγκεκριμένων αξιολογήσεων ως καθοριστικών δραστηριοτήτων στο πλαίσιο της ευρύτερης οικονομικής διακυβέρνησης.

Απαιτούνται επίσης διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για να εξασφαλιστεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των δημόσιων οικονομικών. Συνιστάται σε ορισμένα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για να καταστήσουν το σύστημα μακροχρόνιας περίθαλψης οικονομικά αποδοτικότερο, διασφαλίζοντας τη μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των συνταξιοδοτικών συστημάτων. Σε ό,τι αφορά τη φορολογία, οι συστάσεις προτείνουν να απλουστευτεί το φορολογικό σύστημα, να ευθυγραμμιστεί η φορολογία των διαφόρων κατηγοριών εισοδήματος από περιουσιακά στοιχεία, να βελτιωθεί η φορολογική συμμόρφωση, περιλαμβανομένης της αντιμετώπισης των κινδύνων του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού, να περιοριστούν οι φορολογικές δαπάνες και να διευρυνθεί η φορολογική βάση. Συνιστάται σε ορισμένα κράτη μέλη να μειώσουν τη φορολογική επιβάρυνση των εργαζομένων χαμηλού εισοδήματος προκειμένου να διασφαλιστεί ο δίκαιος χαρακτήρας του συστήματος, και να αντιμετωπίσουν τα φορολογικά αντικίνητρα στην αγορά εργασίας, όπως με τη βελτίωση των κινήτρων για άτομα που βρίσκονται κοντά στην ηλικία συνταξιοδότησης ώστε να συνεχίσουν να εργάζονται. Συνιστάται επίσης σε ορισμένα κράτη μέλη να βελτιώσουν την ποιότητα των δημόσιων οικονομικών τους διασφαλίζοντας την αποτελεσματικότητα των δημόσιων δαπανών, μεταξύ άλλων μέσω της επανεξέτασης των δαπανών, να ενισχύσουν τις δημόσιες επενδύσεις, για παράδειγμα, με την επίσπευση ώριμων επενδυτικών έργων, και να προσελκύσουν ιδιωτικές επενδύσεις.

Ανταγωνιστικότητα

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας βρίσκεται στο επίκεντρο της οικονομικής πολιτικής της ΕΕ. Η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθορίζει προτεραιότητες και δράσεις που καθοδηγούν τις εργασίες της Επιτροπής κατά την επόμενη πενταετία. Αυτό περιλαμβάνει τη γεφύρωση του χάσματος καινοτομίας, τη μείωση των υπερβολικών εξαρτήσεων, την ενίσχυση της ασφάλειας καθώς και την προώθηση των προσπαθειών απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές. Για να υποστηριχτεί η ανταγωνιστικότητα σε όλους τους τομείς, η Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας καθιερώνει οριζόντιους παράγοντες διευκόλυνσης που επικεντρώνονται στη δημιουργία ευνοϊκού οικονομικού περιβάλλοντος για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας της Ευρώπης. Μεταξύ αυτών των παραγόντων περιλαμβάνονται η απλούστευση των κανονιστικών πλαισίων για τη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης και την αύξηση της ταχύτητας και της ευελιξίας, η πλήρης αξιοποίηση των ευκαιριών που προσφέρει η ενιαία αγορά με την άρση των υφιστάμενων φραγμών, η μόχλευση χρηματοδότησης, μεταξύ άλλων μέσω της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, και η προώθηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ποιοτικών θέσεων εργασίας, διασφαλίζοντας παράλληλα την κοινωνική δικαιοσύνη, καθώς και η ενίσχυση του συντονισμού των πολιτικών τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, το υψηλό ενεργειακό κόστος αποτελεί σοβαρό εμπόδιο, επηρεάζοντας τα κέρδη εκμετάλλευσης των ενεργοβόρων βιομηχανιών. Οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις επισημαίνουν επίσης ότι είναι σημαντικό να δοθεί ώθηση στην πράσινη μετάβαση μέσω της μείωσης της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα και της επιτάχυνσης της μετάβασης σε μια οικονομία χαμηλών ανθρακούχων εκπομπών και μηδενικών εκπομπών, μεταξύ άλλων με την προώθηση της τεχνολογικής ουδετερότητας, την ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και της δυναμικότητας του δικτύου, περιλαμβανομένων των διασυνοριακών διασυνδέσεων, καθώς και την αύξηση της ενεργειακής ασφάλειας. Επιπλέον, οι συστάσεις προβάλλουν την ανάγκη να καταργηθούν σταδιακά οι επιδοτήσεις ορυκτών καυσίμων, να προωθηθούν οι βιώσιμες μεταφορές, να καλυφθούν οι ελλείψεις πράσινων δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας και να στηριχτεί η ανάπτυξη μιας κυκλικής οικονομίας.

Απασχόληση, δεξιότητες και κοινωνικές πτυχές

Η εαρινή δέσμη μέτρων του 2025 εντάσσεται σε ένα πλαίσιο που χαρακτηρίζεται από μια ανθεκτική αγορά εργασίας της ΕΕ, συνεχή ζήτηση για δεξιότητες και ελαφρώς μειούμενους αλλά ακόμη υψηλούς κινδύνους φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Στο πλαίσιο αυτό, οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2025 υπογραμμίζουν ότι είναι σημαντικό να δοθεί ώθηση στην εφαρμογή των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων προκειμένου να κατευθυνθούν οι προσπάθειες προς μια πιο ανθεκτική, ανταγωνιστική και δίκαιη κοινωνία. Οι σχετικές ανά χώρα συστάσεις λαμβάνουν υπόψη τα πορίσματα της Επιτροπής σχετικά με το πλαίσιο κοινωνικής σύγκλισης, περιλαμβανομένης της ανάλυσης δεύτερου σταδίου που δημοσίευσαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής, καθώς και τα πορίσματα των επισκοπήσεων πολυμερούς εποπτείας της Επιτροπής Απασχόλησης (EMCO) και της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ).

Τα επίπεδα απασχόλησης ανήλθαν σε ιστορικά υψηλά επίπεδα (75,8 % το 2024) και η Ένωση βρίσκεται σε καλό δρόμο για την επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της ΕΕ για απασχόληση τουλάχιστον του 78 % του πληθυσμού έως το 2030. Ταυτόχρονα, οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού παραμένουν διάχυτες, υπερβαίνοντας τα προ της πανδημίας επίπεδα σε αρκετά κράτη μέλη. Οι ελλείψεις είναι ιδιαίτερα έντονες στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης, της μακροχρόνιας φροντίδας, των κατασκευών, των μεταφορών, των ΤΠΕ και της μηχανικής. Στο πλαίσιο αυτό, οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις του 2025 τονίζουν την ανάγκη να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό των ομάδων που υποεκπροσωπούνται στην αγορά εργασίας για να δοθεί ώθηση στη μεγαλύτερη συμμετοχή, να καταστεί δυνατή η αύξηση της παραγωγικότητας και να προωθηθεί η ανοδική κοινωνική σύγκλιση σε ολόκληρη την Ένωση. Για να επιτευχθεί αυτό, συνιστάται στα κράτη μέλη να ενισχύσουν τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, να βελτιώσουν τον σχεδιασμό των συστημάτων φορολόγησης και παροχών για την ενθάρρυνση της εργασίας και να διευρύνουν την πρόσβαση στην κατάρτιση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων. Οι πολιτικές για την αγορά εργασίας θα πρέπει επίσης να στηρίζουν τη μεσοπρόθεσμη παραγωγικότητα και τις μισθολογικές εξελίξεις ώστε να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα, αντιμετωπίζοντας παράλληλα το αυξανόμενο κόστος ζωής. Στο πλαίσιο αυτό, ο κοινωνικός διάλογος και οι μηχανισμοί συλλογικών διαπραγματεύσεων θα πρέπει να εξακολουθήσουν να διαδραματίζουν καίριο ρόλο, σύμφωνα με τις εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές. Η άρση των εμποδίων ως προς τη συμμετοχή θα απαιτήσει επίσης, ιδίως σε ορισμένους τομείς, τη βελτίωση της ποιότητας της απασχόλησης και των συνθηκών εργασίας καθώς και επενδύσεις σε οικονομικά προσιτή και ποιοτική προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα. Παράλληλα, η νόμιμη μετανάστευση θα μπορούσε να αξιοποιηθεί πιο αποτελεσματικά ώστε να συμπληρωθεί η εγχώρια προσφορά εργατικού δυναμικού και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες σε δεξιότητες, με την επιφύλαξη των εθνικών αρμοδιοτήτων.

Οι συστάσεις της Επιτροπής για τις ειδικές ανά χώρα συστάσεις επισημαίνουν επίσης ότι είναι επείγον να προωθηθεί η ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, τηρουμένης της ανάγκης να σημειωθεί ταχύτερη πρόοδος προς την επίτευξη του πρωταρχικού στόχου της ΕΕ για το 2030, βάσει του οποίου τουλάχιστον το 60 % όλων των ενηλίκων συμμετέχουν σε κατάρτιση κάθε έτος (ποσοστό το οποίο παρέμεινε στο 39,5 % το 2022). Αυτό είναι απαραίτητο για την οικοδόμηση μιας πιο ανταγωνιστικής και χωρίς κοινωνικούς αποκλεισμούς Ευρώπης. Είναι άμεση ανάγκη να ενισχυθούν τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, τόσο για τους νέους που εισέρχονται στο εργατικό δυναμικό όσο και για τους ενήλικες που πρέπει να προσαρμοστούν στις εξελισσόμενες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Είναι ανησυχητικό ότι οι πρόσφατες τάσεις δείχνουν μείωση των επιδόσεων όσον αφορά τις βασικές δεξιότητες, με λιγότερα άτομα με υψηλές επιδόσεις καθώς και γενικευμένα κενά στον ψηφιακό γραμματισμό, ενώ οι ηλικιωμένοι ενήλικες, τα άτομα με χαμηλά προσόντα και τα άτομα εκτός αγοράς εργασίας παραμένουν μεταξύ των ομάδων που έχουν λιγότερες πιθανότητες να συμμετάσχουν στην εκπαίδευση ενηλίκων. Για να καλυφθούν αυτά τα κενά, συνιστάται στα κράτη μέλη να επεκτείνουν τις δυνατότητες δια βίου μάθησης, να βελτιώσουν την αναγνώριση των δεξιοτήτων, να ευθυγραμμίσουν τα προγράμματα σπουδών και τις μεθόδους διδασκαλίας με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και να αυξήσουν την ποιότητα της εκπαίδευσης. Με την αύξηση της ζήτησης για προηγμένες τεχνικές δεξιότητες — ιδίως σε στρατηγικούς τομείς που συνδέονται με την καινοτομία και την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση — η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης εξαρτάται από την ανάπτυξη μιας ισχυρής δεξαμενής επαγγελματιών στους τομείς STEM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά). Ως εκ τούτου, συνιστάται επίσης στα κράτη μέλη να δώσουν προτεραιότητα σε πρωτοβουλίες οι οποίες αυξάνουν τη συμμετοχή των νέων στους τομείς STEM, αντιμετωπίζουν τις ανισορροπίες μεταξύ των φύλων στις εκπαιδευτικές διαδρομές και ενισχύουν τη συνεργασία μεταξύ παρόχων εκπαίδευσης και εργοδοτών.

Έχει σημειωθεί ορισμένη πρόοδος όσον αφορά τη μείωση του ποσοστού των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού. Ωστόσο, μέχρι στιγμής έχει επιτευχθεί πρόοδος σε περιορισμένο μόνο βαθμό (με μείωση μόνο κατά 2,8 εκατομμύρια άτομα σε σύγκριση με το 2019, σύμφωνα με στοιχεία του 2024) προς τον πρωταρχικό στόχο της ΕΕ για το 2030 για την έξοδο τουλάχιστον 15 εκατομμυρίων ατόμων από τη φτώχεια ή τον κοινωνικό αποκλεισμό, ενώ εξακολουθούν να υφίστανται προκλήσεις, ιδίως για τα παιδιά, τις ευάλωτες ομάδες καθώς και σε ορισμένες περιοχές. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν την επάρκεια και τη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και ένταξης, μέσω της βελτίωσης της χορήγησης συντάξεων και άλλων παροχών, επεκτείνοντας παράλληλα την πρόσβαση σε βασικές κοινωνικές υπηρεσίες, περιλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης καθώς και των υπηρεσιών μακροχρόνιας φροντίδας και της στέγασης. Για να ικανοποιηθεί η αυξανόμενη ζήτηση υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και μακροχρόνιας φροντίδας λόγω της δημογραφικής αλλαγής, συνιστάται στα κράτη μέλη να στραφούν προς την προληπτική και σε επίπεδο κοινότητας φροντίδα, να αξιοποιήσουν τις ψηφιακές τεχνολογίες, να καλύψουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και να άρουν τις περιφερειακές ανισότητες στην παροχή φροντίδας. Οι δαπάνες στέγασης εξακολουθούν να επιβαρύνουν σε μεγάλο βαθμό τα νοικοκυριά και να επηρεάζουν σημαντικά το βιοτικό επίπεδο, ενώ η προσφορά στέγασης εξακολουθεί να υπολείπεται της ισχυρής και διαρκούς ζήτησης και η πρόσβαση σε κοινωνική στέγαση για τις ομάδες χαμηλού εισοδήματος και τις ευάλωτες ομάδες έχει επιδεινωθεί, προκαλώντας συνεχώς υψηλό κίνδυνο έλλειψης στέγης. Για να επιλυθούν αυτές οι ιδιαίτερα έντονες προκλήσεις, συνιστάται στα κράτη μέλη να συνδυάσουν διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και στοχευμένες επενδύσεις για να αντιμετωπιστούν οι μακροχρόνιοι περιορισμοί που επηρεάζουν την οικονομικά προσιτή στέγαση.

Συμπέρασμα

Το παρόν οριζόντιο σημείωμα υπογραμμίζει τον ρόλο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου στον συντονισμό των πολιτικών σε ολόκληρη την ΕΕ, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην ανταγωνιστικότητα και τη μακροχρόνια οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα. Υπό το πρίσμα αυτό, οι ειδικές ανά χώρα συστάσεις — μετά την έγκρισή τους από το Συμβούλιο — μπορεί να αποτελέσουν χρήσιμη καθοδήγηση για τα κράτη μέλη της ΕΕ, διασφαλίζοντας ενιαία και δυναμική προσέγγιση έναντι μελλοντικών προκλήσεων.